

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: I. Cotea)

instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

ÎNCHEIERE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gospodăria Țărănească „Băbănuță Petru”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Băbănuță Petru” împotriva Întreprinderii Mixte „Trans Oil Refinery” Soicetate cu Răspundere Limitată cu privire la repararea prejudiciului cauzat din neonorarea obligațiilor contractuale,

împotriva deciziei din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 27 martie 2019 G.Ț. „Băbănuță Petru” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Trans Oil Refinery”, solicitând repararea prejudiciului material cauzat prin executarea tardivă a contractului de vânzare-cumpărare în sumă de 83 866 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 5 050, 23 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul G.Ț. „Băbănuță Petru” a indicat că, la 26 septembrie 2018 între G.Ț. „Băbănuță Petru” și SRL „Trans Oil Refinery” a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare prin intermediul căruia G.Ț. „Băbănuță Petru”, în calitate de vânzător, s-a obligat să vândă SRL „Trans Oil Refinery” 65 957 kg de semințe de floarea soarelui la prețul de 5 000 lei-kg, în valoare totală de 339 785 lei.

Conform pct. 1.5 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 192/87 din 26 septembrie 2018 termenul de furnizare a producției agricole era calculat din momentul semnării contractului, dar nu mai târziu de 30 septembrie 2018.

A indicat reclamantul că la data de 26 septembrie 2018 vânzătorul G.Ț. „Băbănuță Petru” și-a executat integral obligația de furnizare a seminței de floarea soarelui în cantitate de 65 957 kg.

Potrivit pct. 2.4 din contractul de vânzare-cumpărare, prețul în sumă de 339 785 lei urma să fie achitat în termen de 5 zile de la data furnizării producției, adică până la data de 01 octombrie 2018, inclusiv.

Cumpărătorul SRL „Trans Oi Refinery” și-a executat cu întârziere de 37 de zile obligația de plată a prețului în mărime de 339 785 de lei.

Drept urmare a achitării cu întârziere a sumelor datorate, G.Ț. „Băbănuță Petru” nu a putut achita în termenul stabilit de contract (până la 31 octombrie 2018) a patra tranșă pentru cumpărarea unui agregat agricol (mașină de irigat cu tambur) și respectiv nu a putut beneficia de subvenții în mărime de 40% (din ultimele două tranșe în valoare totală de 210 000 lei) din partea Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură.

În acest sens, a specificat reclamantul că anterior, G.Ț. „Băbănuță Petru” a beneficiat de subvenții în mărime de 40% pentru primele două tranșe de cumpărare a aceluiași agregat în sumă totală de 84 000 lei și urma să beneficieze și pentru ultimele două tranșe, însă din cauza neexecutării în termen a obligației de plată de către SRL „Trans Oil Refinery”, a suferit un prejudiciu în mărime de 83 866 de lei.

În același temei a solicitat reclamantul încasarea din contul pârâtului SRL „Trans Oil Refinery”, și a dobânzii de întârziere, or, prețul de 339 785 de lei a fost achitat cu o întârziere de 37 de zile, dobânda de întârziere constituind suma de 5 050, 23 de lei.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătorei Cahul sediul Central s-a admis acțiunea.

S-a încasat de la SRL „Trans Oil Refinery” în beneficiul G.Ț. „Băbănuță Petru”, suma de 83 866 de lei cu titlu de venit ratat și suma de 5 050, 23 de lei cu titlu de dobândă de întârziere în contul reparării prejudiciului material cauzat prin neonorarea obligațiilor contractuale.

S-a încasat de la SRL „Trans Oil Refinery” în beneficiul G.Ț. Babanuță Petru cheltuielile de judecată în cuantum de 2 670 lei achitați în calitate de taxă de stat.

Prin decizia din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Cahul s-a admis apelul declarat de administratorul SRL „Trans Oil Refinery”, s-a casat hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătorei Cahul sediul Central și s-a emis o nouă hotărâre după cum urmează.

S-a respins ca nefondată acțiunea G.Ț. „Băbănuță Petru” în partea ce ține de încasarea sumei de 83 866 lei cu titlu de venit ratat.

S-a admis parțial acțiunea reclamantului G.Ț. „Băbănuță Petru” în partea ce ține de încasarea dobânzii de întârziere în contul reparării prejudiciului material cauzat.

S-a încasat de la ÎM „Trans Oil Refinery” în beneficiul G.Ț. „Băbănuță Petru” suma de 4 501,2 lei cu titlu de dobândă de întârziere în contul reparării prejudiciului material cauzat.

S-a încasat de la G.Ț. „Băbănuță Petru” în beneficiul ÎM „Trans Oil Refinery” suma de 1 899 de lei cu titlu de taxă de stat.

Pentru a decide astfel instanța de apel a invocat că ÎM „Trans Oil Refinery” SRL, nu-i putea fi imputată culpa ratării subvențiilor de către G.Ț. „Băbănuță Petru”, odată ce reclamantul nu a făcut dovada faptului că a întreprins toate măsurile pentru a obține subvențiile de la Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură, iar suma datorată de ÎM „Trans Oil Refinery” SRL ar fi fost singura

modalitate de a obține mijloace financiare pentru a achita cea de a patra tranșă pentru cumpărarea unui agregat agricol.

Prin prisma art. 610 alin.(1), (2) și (3) din Cod civil (în redacția în vigoare la data depunerii acțiunii), Colegiul a menționat că, circumstanțele de fapt invocate de intimatul G.Ț. ”Băbănuță Petru”, condiționează prezența criteriilor unui oarecare comportament al apelantului ÎM ”Trans Oil Refinery” SRL, care în împrejurări normale de executare a obligațiilor ar fi în cauzalitate directă cu ratarea unui oarecare venit, inclusiv cel solicitat prin acțiunea înaintată în pricină.

Colegiul a menționat că, venitul ratat constituie lipsa obținerii unor foloase patrimoniale pe care creditorul G.Ț. ”Băbănuță Petru” le-ar fi obținut, lipsa de sporire a patrimoniului, deși acesta putea și trebuia să sporească, dacă ÎM ”Trans Oil Refinery” SRL nu ar fi executat obligațiile sale cu întârziere, luând în considerație conjunctura dintre cerere și ofertă pe piața de mărfuri și servicii, concurența, existența resurselor materiale și forței de muncă necesare realizării activității sale productive, comerciale.

Astfel, prin prisma normelor de drept material citate, în raport cu probele anexate la dosar, instanța de apel a indicat că consideră, că prima instanță eronat a constatat că drept urmare a achitării cu întârziere de către ÎM ”Trans Oil Refinery” SRL, G.Ț. ”Băbănuță Petru” a fost în imposibilitate de a achita până la 31 octombrie 2018 a patra tranșă pentru cumpărarea unui agregat agricol.

Totodată a indicat că, prima instanță corect a stabilit că procentul pentru întârziere urmează a fi calculat din suma datorată, indicată în contract, și anume 339 785 de lei, deoarece în contractul de vânzare-cumpărare din 26 septembrie 2018, în clauzele contractuale referitoare la plata pentru producția livrată, lipsește mențiunea referitor la încasarea dobânzii, stabilită prin contractul nr. 2 din 24 septembrie 2018.

Astfel dobânda de întârziere urmează a fi calculată pentru perioada de 03.10.2018 – 05.11.2018, calculată din suma datoriei de 339785 lei, respectiv, valoarea totală a dobânzii de întârziere constituie 4 501,2 lei, care urmează a fi încasată de la apelantul ÎM “Trans Oil Refinery” SRL în beneficiul intimatului G.Ț. “Băbănuță Petru”.

La 17 septembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, G.Ț. „Băbănuță Petru”, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat eronat și a încălcat normele de drept material și procedural, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei, a interpretat eronat legea precum și probele prezentate, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Totodată, în susținerea recursului s-au indicat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând totodată conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 29 iulie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei motivate prin scrisoarea de însoțire din 10 august 2020 (f.d. 180), însă lipsesc date de recepționare a deciziei instanței de apel.

Astfel, recursul declarat la 17 septembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La data de 18 noiembrie 2020, prin scrisoarea de însoțire nr. 2rac-262/2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data recepționării (f.d. 194).

Prin referința depusă la 11 decembrie 2020, ÎM “Trans Oil Refinery” SRL, a solicitat respingerea cererii de recurs ca neîntemeiată.

Examinând temeiurile recursului declarat de G.Ț. „Băbănuță Petru”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de G.Ț. „Băbănuță Petru” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de G.Ț. „Băbănuță Petru”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Băbănuță Petru”, împotriva deciziei din 29 iulie 2020 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobănenau

judecătorii

Nicolae Craiu

Galina Stratulat